

8 Ιουλίου 1986

Β. Μανεσιώτης

Θέμα: "Περιορισμός της υπέρβασης του ελλείμματος του
Δημόσιου Τομέα κατά 90 δισ. δραχμές."

Σύμφωνα με το σημείωμα της ομάδας της 1ης Ιουλίου 1986, το δημοσιονομικό έλλειμμα του γενικού κρατικού προϋπολογισμού, μετά την αφαίρεση των πρόσθετων εσόδων από την αναπροσαρμογή της φορολογίας υγρών καυσίμων, εκτιμάται ότι θα σημειώσει υπέρβαση, έναντι του προϋπολογισμού, της τάξης των 175 δισ. δρχ. περίπου. Στο ποσό αυτό δεν περιλαμβάνεται η απόκλιση του ελλείμματος των ΔΕΚΟ.

Στο παρόν σημείωμα εξετάζεται η δυνατότητα μείωσης της παραπάνω υπέρβασης, αλλά και του ελλείμματος του Δημόσιου Τομέα γενικότερα, κατά 90 δισ. δρχ. περίπου.

Οι υποθέσεις στις οποίες βασίστηκαν οι σχετικοί υπολογισμοί είναι οι εξής:

- 1) ότι δε θα υπάρξει αύξηση των επιτοκίων, και
- 2) ότι δε θα υπάρξει υστέρηση στα έσοδα δημοσίων επενδύσεων, δηλαδή θα ανέλθουν σε 41 δισ. δρχ.

Το ποσό των 90 δισ. δρχ. είναι δυνατό να κατανεμηθεί ως εξής:

I. Τακτικός Προϋπολογισμός

Αύξηση εσόδων: (16 δισ.δρχ. + 9 δισ.δρχ.)	25 δισ.δρχ.
Μείωση προϋπολογισθέντων δαπανών	<u>12</u> δισ.δρχ.
	37

11. Προϋπολογισμός Δ.Π. 1986

Έσοδα (41 δισ.δρχ. και όχι 28 δισ.δρχ.)	10.δρχ.
Μείωση προϋπολογισθέντων δαπανών	20 δισ.δρχ.
	33

ΔΕΚΟ

αύξηση εσόδων	20 δισ.δρχ.
	20
Σύνολο περιορισμού ελλείμματος	90 δισ.δρχ.

Πιο αναλυτικά, εκτιμάται ότι στο πεντάμηνο Αυγούστου-Δεκεμβρίου (και στην παράταση) είναι δυνατό να εξευρεθούν πρόσθετα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού της τάξης των 25 δισ.δρχ. περίπου, που θα προέρχονται από δύο κυρίως πηγές. Από τον περιορισμό της φοροδιαφυγής και γενικά την πιο εντατική παρακολούθηση όλων των φορολογικών υποθέσεων, περίπου 16 δισ.δρχ. και από τις πρόσθετες εισπράξεις της φορολογίας καυσίμων, μετά την αναπροσαρμογή των EX FACTORY τιμών στις 11 Ιουλίου 1986, τα υπόλοιπα 9 δισ.δρχ.

Η δυνατότητα άντλησης φορολογικών εσόδων από τον περιορισμό της φοροδιαφυγής είναι απεριόριστη, αλλά μακροχρόνια. Η είσπραξη όμως πρόσθετων εσόδων ύψους 16 δισ.δρχ. στο πεντάμηνο Αυγούστου-Δεκεμβρίου θα απαιτήσει πραγματική κινητοποίηση των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και ιδιαίτερα των Εφοριών, Δημοσίων Ταμείων και ΥΠΕΔΑ. Οι έλεγχοι και η διασταύρωση στοιχείων θα πρέπει να κλιμακωθούν στο έπακρο και τα αντίστοιχα έσοδα να εισπραχθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Χωρίς μια τέτοια κινητοποίηση, τα έσοδα αυτά δεν είναι δυνατό να εισπραχθούν μέσα στο 1986. Τα υπόλοιπα έσοδα, ύψους 9 δισ.δρχ., θα είναι ευκολότερο να εισπραχθούν. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του Υπουργείου Ενέργειας, προβλέπεται, από 11-7-1986, μείωση των EX FACTORY τιμών ορισμένων βασικών κατηγοριών DIESEL και μαζούτ, κατά 4000 έως 5000 δρχ. το χιλιόλιτρο ή ο τόνος, κατά περίπτωση. Εάν κατά το ποσό της μείωσης αυξηθεί ο αντίστοιχος ειδικός φόρος κατανάλωσης, τότε προκύπτουν πρόσθετα έσοδα ύψους 17 δισ.δρχ. περίπου. Εάν το μισό περίπου διατεθεί για

Έσοδα Τακτικού Προϋπολογισμού της περιόδου Αυγούστου - τέλους του έτους ⁽¹⁾

	<u>1 9 8 2</u>	<u>1 9 8 3</u>	<u>1 9 8 4</u>	<u>1 9 8 5</u> ⁽²⁾
Άμεσοι Φόροι	78.060	89.026	104.376	128.944
Έμμεσοι Φόροι	183.271	216.965	267.716	329.549
Μη φορολογικά έσοδα	<u>22.408</u>	<u>28.898</u>	<u>42.383</u>	<u>42.200</u>
I. Σύνολο πενταμήνου	283.739	334.889	414.475	500.702
II. Ετήσιο μέγεθος	589.148	733.397	929.262	1.110.800
I/II	48,16%	45,66%	44,60%	45,08%

(1) Περιλαμβάνεται και η παράταση του Δημοσιονομικού Έτους

(2) Προσωρινά στοιχεία

ΠΗΓΗ: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, Εκτέλεση Προϋπολογισμού Εσόδων, διάφορα τεύχη.

Συνεπώς, το 67 % των δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού, αντιστοιχούν στο σύνολο των δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού, σύμφωνα με το 85 % στη βραχυχρόνια περίοδο. Εκτός από τις δαπάνες που αποτελούν ανειλημμένες υποχρεώσεις του κράτους, το ύψος των άλλων κατηγοριών δαπανών (π.χ. επιδοτήσεις γεωργίας) έχει ήδη διαμορφωθεί από το προηγούμενο έτος. Εάν π.χ. αυξηθεί σήμερα η λιανική τιμή των λιπασμάτων (που πρέπει οπωσδήποτε να αυξηθεί), τότε θα μειωθούν οι δαπάνες και αντίστοιχα το έλλειμμα του προϋπολογισμού του 1987 και όχι του 1986. Έτσι, η μείωση των δαπανών κατά την διάρκεια εκτέλεσης του προϋπολογισμού δεν είναι καθόλου εύκολη, γι' αυτό και η μείωση που προτείνεται εδώ (12 δισ.δρχ.) είναι μικρή. Εξάλλου, όπως προκύπτει και από τον πίνακα (2), υπάρχει μια τάση μείωσης του ποσοστού των δαπανών που διενεργούνται στο τελευταίο πεντάμηνο του έτους και αυτό περιορίζει τις δυνατότητες μείωσής τους στο πεντάμηνο αυτό.

Τελειώνοντας με τις δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού θα πρέπει να τονισθεί ιδιαίτερα ότι δεν επιδιώκεται η περικοπή τους με τη μεταφορά των δαπανών, όπως γίνεται συνήθως, στο επόμενο έτος (π.χ. το 1987), αλλά η πραγματική μείωσή τους κατά 12 δισ.δρχ. Τονίζεται επίσης ότι το χρονικό διάστημα που απομένει έως το τέλος του έτους είναι μικρό, γιαυτό και οποιαδήποτε απόφαση θα πρέπει να εφαρμοστεί αμέσως, διαφορετικά, με την πάροδο του χρόνου, η επίτευξη των στόχων γίνεται δυσκολότερη.

Αντίθετα με τις δαπάνες του τακτικού, οι δαπάνες του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων είναι δυνατό να περιορισθούν κατά την διάρκεια εκτέλεσης του προϋπολογισμού, αλλά με σοβαρό κόστος. Γιαυτό και εδώ προτείνεται ο περιορισμός τους μόνο κατά 20 δισ.δρχ.

Τέλος, το έλλειμμα των ΔΕΚΟ είναι δυνατόν να περιορισθεί κατά 20 δισ.δρχ. περίπου, με αύξηση των τιμολογίων (εσόδων) των διαφόρων δημοσίων επιχειρήσεων από 10-20 %. Ειδικά για τα εισιτήρια των αστικών συγκοινωνιών, προτείνεται αύξηση 66,7 % (από 30 σε 50 δρχ.). Εάν γίνει η αύξηση από 30 σε 40 δρχ. , τότε

Π Ι Ν Α Κ Α Σ 2

Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού της περιόδου Αυγούστου - τέλους έτους ⁽¹⁾

	<u>1 9 8 2</u>	<u>1 9 8 3</u>	<u>1 9 8 4</u>	<u>1 9 8 5</u> ⁽²⁾
Δαπάνες προσωπικού	107.599	142.832	165.156	211.105
(εν ενεργεία)	(81.928)	(100.665)	(128.561)	(165.303)
(συνταξιούχων)	(21.081)	(37.249)	(31.846)	(40.449)
(νοσήλεια)	(4.590)	(4.918)	(4.749)	(5.353)
Λοιπές καταναλωτικές	47.132	54.272	59.525	36.303
Αποδόσεις στην ΕΟΚ	6.724	8.152	9.510	13.881
Εξυπηρέτηση Δημ. χρέους	15.092	37.961	74.331	118.594
Απόδοση εσόδων τρίτων	19.408	22.665	18.433	23.877
Επιστροφές φόρων	7.111	12.624	6.538	4.486
Επιδότηση επιτοκίως & εξαγ.	11.930	8.472	11.839	27.534
Επιδοτήσεις γεωργίας	67.274	42.180	44.520	57.748
Επιχορηγήσεις	44.115	63.022	69.893	79.123
I. Σύνολο πενταμήνου	326.385	392.180	459.745	572.651
II. Ετήσια μέγεθος ⁽³⁾	721.335 ⁽⁴⁾	879.646	1.113.254	1.497.323
I/II	45,2%	44,6%	41,3%	38,2%

(1) Περιλαμβάνεται και παράταση,

(2) Προσωρινά στοιχεία

(3) Περιλαμβάνονται οι δαπάνες για την εξυπηρέτηση του δανείου 70 δισ.δρχ. από Τ.Ε. προς το Ε.Δ.

(4) Περιλαμβάνεται η δαπάνη για την κάλυψη των ελλειμμάτων αγροτικών προϊόντων και εφοδίων 55.040 εκ. δρχ.

από 11,1 στο.όρχ. περίπου.

Οντως, είναι πιθανό ότι οι εκτιμήσεις για τις ΔΕΚΟ έχουν γίνει με την υπόθεση ότι όλα τα τιμολόγια θα έχουν αυξηθεί το αργότερο μέχρι και την 31η Ιουλίου 1986. Διαφορετικά θα εισπραχθούν λιγότερα έσοδα, με ανάλογες επιπτώσεις στον περιορισμό του ελλείμματος.

Οι επιχειρήσεις των οποίων προτείνεται αναπροσαρμογή των τιμολογίων και του αντίστοιχου ποσοστού αύξησης δίδονται στον παρακάτω πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Δημόσιες επιχειρήσεις και ποσοστά αύξησης των τιμολογίων τους

ΔΕΗ	10 %
ΟΤΕ	10 %
ΟΣΕ	25 %
ΟΑ	-
ΟΑΣ	33,3 % ή 66,7 %
ΕΥΔΑΠ	15 %
ΕΛΤΑ	20 %

Τέλος, η επίπτωση στον τιμάριθμο από μια σειρά τέτοιων αυξήσεων εκτιμάται ότι θα είναι της τάξης της μιάς ποσοστιαίας μονάδας.